

Motion till riksdagen 2021/22:4617

av **Lars Hjalmered m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2021/22:162 Elevhälsa och stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ansvaret för barns hälsa i skollagen behöver utredas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade befogenheter för rektorn att besluta om utökad undervisningstid och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Elevhälsans uppdrag är att arbeta förebyggande och hälsofrämjande för elever i bl.a. förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Varje elev ska ha tillgång till medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan är viktig för alla elever, men särskilt för de elever som är i behov av extra stöd i skolan. Att skolresultaten är starkt förknippade med hur eleverna mår både fysiskt och psykiskt är väl känt. En fungerande elevhälsa med regelbundna hälsoundersökningar för fysisk och psykisk hälsa är avgörande för att identifiera eventuella diagnoser och de anpassningar under skoltiden som barn har rätt till. I dag kommer knappt 10 procent av eleverna i kontakt med en skolläkare, och i dagens riktlinjer utpekas läraren som ansvarig för att möta barns oro. Lärarna ska inte bära ansvaret för barns oro eller ensamma behöva fundera ut hur undervisningen bäst anpassas för vissa elever. Enligt utredningens kartläggning finns flera brister i hur skolans stöd- och elevhälsoarbete bedrivs. Det kontinuerliga arbetet saknas, elever som behöver stöd upptäcks inte i rimlig tid och utredningar av deras behov tar i många fall lång tid, vilket leder till att insatser för eleverna dröjer. Enligt Sveriges Skolledarförbund är det dessutom många skolor som främst ägnar sig åt akut ärendehantering och då varken jobbar förebyggande eller hälsofrämjande. Med detta som bakgrund landar regeringen i att det krävs ett

förtydligande av elevhälsans arbete och vilken nivå den ska bedrivas på – individ-, grupp- och skolenhetsnivå. I propositionen föreslås även att samverkan mellan elevhälsan och sjukvården ska ske när ”behov finns”. Moderaterna menar dock att risken är stor att elever hamnar mellan stolarna när den typen av behov av samverkan inte identifieras i tid. Dagens ordning måste helt ses över, både för barnens bästa och för den orimliga arbetssituation som den skapar för många lärare. Med ansvaret hos primärvården skulle ett enhetligt system med färre hinder av sekretesskäl och remissförfaranden kunna komma på plats.

En fungerande elevhälsa som också inbegriper ett vårduppdrag behövs för att klara barns psykiska ohälsa. Skolhälsovården var tidigare första linjens vård och avlastade bup. Sedan 2011 har vårduppdraget försvunnit från skollagen. Konsekvenserna av detta behöver utredas. Därför anser Moderaterna att huvudmannskapet och ansvaret för elevhälsan bör utredas.

Flera av propositionens övriga förslag ligger i linje med Moderaternas syn på tillgång till tidiga stödinsatser och en skolform som inte bidrar till stigmatisering. Att införa en garanti för tidiga stödinsatser och att byta namn på bl.a. grundsärskolan och gymnasiesärskolan till anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola är viktiga förändringar. Moderaterna anser även att förändringen av rektorns befogenheter gällande beslut om att en elev ska gå om en årskurs är rätt. Vi saknar dock en större flexibilitet i synen på behovet av mer tid i skolan och förslag om exempelvis obligatorisk lovskola vid behov. Det är professionens bedömning som ska gälla när en elev bedöms behöva gå om en årskurs eller behöver delta i extra undervisningstid. För Moderaterna är det självklart att det är rektors bedömning som ska gälla för elevernas skolgång och därför måste skolan ha mandatet att kunna avgöra vilka elever som är i behov av en anpassad skolgång.

Lars Hjalmered (M)

Josefin Malmqvist (M)

Marie-Louise Hänel Sandström (M)

Noria Manouchi (M)